

При аналізі порівнянь із лексемою *сонце, сонечко* нам не трапилося жодного випадку використання його в іншому значенні.

Однією із середньочастотних лексем є *тінь*. У фольклорі та літературі відображено тінь як друге "я" або душу людини. У деяких вірвченнях *тінь* вважається "негативним двійником тіла". К.-Г. Юнг зауважує, що визнання існування власної тіні – це визнання присутності темних аспектів власної особистості.

У художніх порівняннях поетами *тінь* зображується як:

- відображення людини (чим визнають наявність негативу в собі чи людях). Напр., "*Я – тінь уздовж погаслих вітрин*" (Ю. Андрухович);

- щось непомітне, непотрібне (невизнання зла в собі). Напр., "*Наче тінь, пройду за тобою*" (С. Йовенко);

- щось темне, сіре (невизначеність, вагання). Напр., "*Де білі хмари тінню брались*" (В. Стус).

Таким чином, аналіз об'єктів порівняння виявив, що поети пояснюють один предмет через інший на основі певної спільної властивості і суб'єкта, і об'єкта порівняння. Це свідчить про важливість у порівнянні не самих компонентів, а того поняття, яке виникає в результаті мовного порівняння. У більшості випадків цим поняттям може бути завуальовано ознаку порівняння. Основою для порівняння є: колір, форма психічні властивості, звук, рух, враження тощо. Дуже точно про це говорить К.Г. Юнг: "Про що б не йшлося в архетипному смислі – це перед усім мовне порівняння. Говорить автор про сонце, ідентифікуючи його з левом, королем, скарбами чи силами життя і здоров'ям людини, так то ні те, ні інше, а дещо невідоме третє, яке може виражатися більш-менш точно через всі ці порівняння. І що, найприкріше, залишиться невідомим та не сформульованим".

Як бачимо, поети 70-90-х років ХХ ст. для вербального вираження суб'єктів та об'єктів порівняння використовують архетипні образи, образи-символи людства, українські символи, символи своєї епохи. Тому можна твердити, що вони є домінуючими при творенні художніх порівнянь. Серед іменників найбільш частотними виявилися такі лексеми: *слово, душа, день, світ, очі, серце, жінка, життя, земля, зоря, місто, дівчина, ніч* тощо. З об'єктів порівняння найбільшою частотою вирізняються такі лексеми: *дитина, птах, зоря, вода, свічка, сльоза, листя, камінь, тінь, сонце, мати, вогонь* тощо. Реалізації парадигм образів у поетичних текстах 70-90-х років ХХ ст. втілюють різноманіття лексико-семантичних моделей, які відображаються у когнітивно-мовній системі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Віват Г.І. Поетика символічного образу в творчості Василя Стуса: дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / Віват Ганна Іванівна. — О., 2005. — 177с.
2. Войтович В.М. Українська міфологія / В.М. Войтович – К.: Либідь, 2002. – 664с.
3. Лотман Ю.М. О поэтах и поэзии / Ю.М. Лотман – С.-Петербург: "Искусство – СПб", 1996. – 848с.
4. Матюшенко О.Ю. Прагматичні аспекти декодування імпліцитної інформації у руслі когнітивних вчень / О.Ю. Матюшенко // Вісник СумДУ. Серія Філологія. Том 2. – Суми, 2007. – № 1. – С.34-39
5. Нойманн Э. Происхождение и развитие сознания / Эрих Нойманн; пер. с англ. – М.: «Рефл-буок», К.: «Ваклер», 1998. – С. 63-84.
6. Сімович О.І. Семантична характеристика традиційних слів-символів в українській мові: дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / О.І. Сімович. – Л., 1999. – 21с.
7. Ставицька Л.О. Учив співати вітер...: Мова української радянської поезії 20-х років / Леся Олексіївна Ставицька. – К.: Т-во "Знання" УРСР, 1990. – 32с.
8. Юнг К., Нойманн Э. Психоанализ и искусство. Пер. с англ. - М.: «Рефл-буок», К.: «Ваклер», 1996 – С. 95-145.
9. Юнг К.Г. Божественный ребенок: Аналитическая психология и воспитание / П.С.Гуревич(сост.) – М.: Олимп, Аст, 1997 – 400с.
10. Юнг К.Г. Душа и миф. Шесть архетипов / В. И. Менжулин (сост.) – К. Port Royal, 1996. – 384с.

The article is dedicated to the problem of functioning of substantive lexis in similes. In the article is given the most frequency lexemes which are used as simile subject or as simile object. It is set that most frequent subjects of simile are pronouns. Majority of frequent lexis is world and Ukrainian symbols.

Keywords: simile, poetic language, substantive lexis, artistic image, symbol, character.

А. Матчук

СЛОВО ЯК ФЕНОМЕН БУТТЯ

В статті йдеться про роль і значення слова у людському житті. Як феномен буття слово є не тільки органічною частиною останнього, але і засобом впливу та формування основних засад існування особистості та суспільства. Саме ракурси прояву такої здатності слова і охарактеризовані у даному дослідженні.

Ключові слова: Бог, Біблія, слово, думка, буття, вплив, людина.

Сучасна людська спільнота вважає однією із найбільш важливих характеристик мови її комунікативні можливості. Мова трактується як певне знаряддя, що використовується індивідумом для власних потреб.

Однак, у сиву давнину люди були більш обережними у своєму ставленні до мови, слова. Вони бачили в них велику магічну силу. Недарма оракули, ворожки, знахарі і шамани через слово провіщали майбутнє та лікували людей.

Про символічну віру в магічні можливості слова свідчать замовляння, закляття, що побутують у фольклорі різних народів світу, зокрема і в українському. Це підтверджують і народні приказки та прислів'я («Слово не горобець – вилетить – не піймаєш»; «Шабля ранив голову, а слово – душу»; «Рана загоїться, зло слово – ніколи»; «Удар забувається, а слово пам'ятається»; «Від теплого слова і лід розмерзає»; «Вола в'яжуть мотуззям, а людину – словом»).

Шанобливе ставлення до слова з усної народної творчості перейшло в літературу. «Душа тисячоліть шукає себе в слові», – так визначає унікальні особливості слова як комунікативно-виражального засобу Л.Костенко. «Слово, – на думку

А.Рівалю, – це висловлена думка, думка – це невимовлені слова». Цей афоризм та вірші О.Олеся також підкреслюють можливості мови (слова) відтворювати будь-який зміст:

*Є слова, що білі-білі,
Як конвалії квітки,
Лагідні, як усміх ранку,
Ніжносаяні, як зірки...*

*Є слова, як жар пекучі,
І отруйні, наче чад
В чарівне якесь намисто
Ти нанизуси їх в ряд.*

Про таку здатність слова (мови) йдеться і в наймудрішій книзі – Біблії: «Спочатку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог» (Євангеліє від Іоанна, 1;1).

Поняття «Бог» в універсальному словнику-енциклопедії трактується як «найдосконаліша духовна істота, що є Творцем, найвищим Суддею і Паном кожного створіння». [9; 165]

Таким чином, людство давно отримало інформацію про священне походження мови (слова), а значить і про її божественні можливості.

Як бачимо, біблійні та фольклорні традиції розглядають слово як феномен, що має владу над людиною та її існуванням. Це підтверджується і в наукових дослідженнях, і в літературній творчості. У чому ж полягає ця влада?

1. Через слово людство осягнуло предметний світ, зокрема і буття в цілому. Про це свідчить Біблія (Буття, 11;19). Усіх тварин і птахів Бог привів до Адама, «щоб побачити, як він їх кликатиме. А все, як покличе Адам до них, до живої душі – воно ймення йому». Подібну думку висловлює і М.Гайдеггер (видатний німецький філософ ХХст.), стверджуючи, що головною категорією, яка описує людське буття є «Dasein» («тут-буття», «щось-буття»). «Тут-буття» передусім характерне своєю сказаністю, оскільки воно нескінченно саморозкривається в мові». [1; 227]

2. За допомогою слова людина усвідомлює і виражає себе. Способом індивідуальної самосвідомості, що має коріння в «екзистенційному виявленні тут-буття» називає мову М.Гайдеггер. І.Кант вважає, що мислити — це значить розмовляти з самим собою, слухати себе. О.Потебня стверджує, що думка не могла б існувати без слова, адже слово може «однаково виражати і чуттєвий образ, і поняття». [8; 35-36]

3. Існує активний словесний вплив на людський організм, який проявляється на фізичному рівні. «Слово... здатне викликати вражаючі за своїми масштабами процеси, в тому числі і в організмі», – такий висновок робить вчений В.Вебер. [2; 14] Спираючись на цю думку, К.Бессер-Зігмунд створив цілу систему «перекодування» мозку, який не тільки запам'ятовує значення і написання деяких слів, але й фіксує тілесний та душевний досвід, пов'язаний з ними, вибудовуючи так звані модульні програми. Наприклад, при усвідомленні слів «школа» і «математика» у деяких школярів навіть опускаються плечі, прискорюється пульс і т.ін. К.Бессер-Зігмунд переконливо доводить, що кожне слово програмується десь в самій середині нас з допомогою фізичної енергії, що «слова насправді мають владу: вони щось «роблять» з тілом...» [2; 18]

Крім цього, за допомогою мови, можна викликати різноманітні емоції («Гостре словечко коле сердечко», – так твердить народна мудрість). Названий ефект від слова досягається через те, що існує пряма залежність між його звучанням та значенням. Її прослідкував О.Журавльов у книзі «Звук і смисл». Він стверджує: а) звучання слова міцно підтримує значення ознаки і підсилює його; б) рівень виразності слова прямо пропорційний особливостям його звучання і смислового значенню. О.Журавльов розробив методологію оцінки фонетичної значимості звукобукв за різними параметрами (хороша – погана, велика – мала, ніжна – груба і т.д.) та вивів формулу, за якою визначається рівень звучання слова і, у зв'язку з цим, сила прояву в ньому значення. Наприклад, російські слова «страх», «ужас», «жуть» мають ознаку «страхотливий». Ступінь її прояву (по Журавльову) у слові «страх» – 3,6, «ужас» – 3,7, «жуть» – 4,1. Як бачимо, він зростає відповідно до звучання слова. В такій же залежності посилюється емоційна ознака слова.

Отже, звуки допомагають виражати і значення слова, і його емоційний заряд. Це залежить від багатьох факторів. Адже один і той самий звук може сприйматись більш-менш однаково різними народами (наприклад, [а], [в], [і] – достатньо позитивно оцінюють росіяни, в'єтнамці, литовці, поляки, німці та ін.) і по-різному (наприклад, [ж] росіяни ставлять на 39-е місце, а поляки на 23-є). [6; 35] Крім того, звуки (в залежності від ландшафту, де живе народність, і ритму мови) можуть мати різні значення. Наприклад, звук [с] може означати і відокремлення, і руйнування, і перешкоду, і єднання; звук [і] – заперечення, відштовхування, множинність, жіночність і т.ін. [3; 170-180]

Таким чином, мудрість структури мови виявляється у використанні всіх можливостей для точної та яскравої об'єктивації значення. А це змушує зробити висновок про те, що загальний смисл думки формується спочатку на рівні звуку і слова, а лише потім – на синтаксичному.

4. Дякуючи слову (мові), у нації формується картина світу (поняття простору, часу, цінностей...). З цього приводу О.Потебня пише: «Як у слові вперше людина усвідомлює свою думку, так у ньому... вона бачить ту законність, яку потім переносить на світ». [8; 35] Це підтверджує В.Жаронкін («Язык думает нами»), який засвідчує, що у 30-ті рр. ХХст. американські вчені Едуард Сепір та Бенджамін Уорф висунули наступну гіпотезу: спосіб мислення людини визначається мовою. Через неї і формується розуміння буття. Наприклад, зазначається у статті, на Гаїті немає слова «працювати», але є 8 синонімів у слова «любити». У мові індіанців хопі немає майбутнього часу, вони не розуміють, що таке «завтра», і тому впродовж 1,5 тисячі років навіть не намагались зрошувати землі. [5; 64-65] Таким чином, бачимо, що мова дає людині якісь готові правила існування. «Мова не є знаряддям, яким людина послуговується, а чимось, що окреслює найвищі можливості самої людської природи». [4; 253]

5. Мова – це інтелектуальна та духовна база розвитку людства. Ще Платон вважав: людині наперед дається слово (символ, «порожнє» поняття), яке вона, навчаючись, наповнює змістом.

У зв'язку з цим, Ю.Канигін («Шлях аріїв») стверджує, що є мови, «які інтелектуально переросли свій народ, свого споживача». До таких мов він зараховує старогрецьку та латинську мови, які відзначаються «довершеністю форм, структури», «змістовою наповненістю»: «... майже всі наукові та інженерні терміни... старогрецького чи латинського походження... У пошуках назв нових феноменів, що... відкриваються сучасною наукою ми звертаємося... до слів 2-3 тисячної давності! Електрон, протон, нейрон, ген, мікроскоп, бактерія, вірус – ці та багато інших слів... виникли на тисячі років раніше, ніж стали відомими самі денотати», – так свідчить Ю.Канигін у названій вище роботі. З цього випливає, що сама мова вела греків та римлян «шляхом нарощування інтелекту». [7; 160]

Дослідник переконливо доводить, що є мови, які виконують функції носіїв трансцендентних ідей і божественної духовності. До них належать санскрит і староруська мова, на яких молилися, пророкували. Такої ж думки притримується і О.Потебня, який вважає, що досконалість первісної мови могла виявлятися не тільки у милозвучності, а й у шляхетності змісту. Божественна мова повинна була у всьому відповідати первісному блаженному стану людства. [7; 159]

6. Логічно підсумувати: слово – мова – подарунок «згори». Це підтверджують і сучасні вчені-дослідники. Зокрема М.Зубрицька, аналізуючи роботи М.Гайдегера, прийшла до висновку, що для нього мова – це «трансцендентна сутність, яку не можна пізнати, про неї не можна нічого сказати, доки вона сама про себе не скаже». [1; 227] Це спрямовує нас до біблійних тверджень про рівнозначність слова та Бога. Недарма Платон казав, що треба шанувати, як Бога, того, хто уміє чітко визначати і повідомляти.

В етимологічному словнику (за ред. Шанського Н.М.) «слово» характеризується як таке, що має корінь той же, що і «слава», «слить» («быть»). Отже, «слово» – «славить буття», тобто Бога.

Оскільки слова складаються із звуків, то вже на фонетичному рівні слово має засвідчувати своє божественне походження. Як вже відзначалось, в багатьох мовах [а] оцінюється як хороший звук. Він має свою назву в староруській абетці – АЗЪ, грецькій – АЛЬФА, єврейській – АЛЕФ, які сягають корінням у старогерманське АС-БОГ; індійське – АТМАН-Я; БОГ; єврейське – АП-Я; шумерське – АП-Я; БОГ; біблійне – АДАМ – АТМАН, Я, БОГ. Як бачимо, в основі звукобукви А лежить найголовніше, чим живе всесвіт, – поняття БОГ та ОСОБА. [7; 174-175] Згідно з теорією О.Журавльова звук [а] вносить у слово позитив. Чому? Тому що тісно пов'язаний із поняттям «БОГ».

Це може свідчити про те, що витоки усного і писемного слова мають божественні корені, що пояснює його здатність впливати на свідомість і думки людини. Наприклад, у статті В.Жаронкіна («Язык думает нами») йде мова про те, як китайські комуністи змогли змінити ідеологічні принципи американських солдатів шляхом прочитання і записування тверджень типу: «США можуть помилятися». Це стишило агресію полонених щодо прокомуністичних висловлювань. Американці почали вірити в те, що писали й промовляли, і пішли на співпрацю з ворогом.

Американський вчений Роберт Джей Ліфтон висловив наступну тезу: людина відчуває потребу у відповідності слова і діла. Тому повторення будь-якого висловлювання може формувати будь-які твердження та установки. Вимовлене несподівано набуває влади над думками людини. [5; 64]

Подібним чином впливали у 1974 році на дочку американського магната Патрицію Херст, яка стала заручницею Симбйоністської Армії Звільнення (терористично організації, що діяла в США). Через 57 днів після викрадення вона перетворилася з милої дівчини у фанатичну революціонерку. З Патрицією Херст відбулось те саме, що і з американськими солдатами.

Отже, можна говорити про те, що не людина повною мірою керує мовою для вираження своїх думок, а навпаки, скоріше мова формує хід думок, які, в свою чергу, впливають на вчинки.

Автор названої статті порівнює мову з комп'ютерною програмою, яка потрібна мізкам, як комп'ютеру мова програмування. Мова підвищує КПД мозку в десятки і сотні разів. Чим вище рівень, тим краще працює мозок. А це значить, що людина потребує слова для думання, а людина думає завжди: ми ведемо постійну мовленнєву діяльність (приховану, яка ніби передує інстинктивній реакції людини), яка є повільнішою від реакції тварини на 1 сек. Це наслідок того, що мова «робить паузу» для того, щоб подумати тоді, коли у тварин спрацьовує інстинкт. Таким чином, мовленнєва обробка інформації у людини йде попереду інстинктивної реакції або разом з нею. Це означає, що мова стала органічною частиною мозку фізично здорової людини. У зв'язку з цим, цікавим видається висновок Хосе Ортега-і Гассета стосовно ним же придуманого терміну «середня людина». Філософ вважає, що організм останньої не пристосований до мислення, що «середня людина» навіть не підозрює, в якій частині тіла побуває думка, але хоче її висловити. [5; 65]

В.Жаронкін стверджує, що за людину «думає мова», що не обов'язково мати свої думки, бо «всі ідеї в готовому вигляді можна почерпнути з мови».

Підсумовуючи, слід сказати, що такий ракурс характеристики ролі мови у людському суспільстві – царина для філологів. Адже правильна мова забезпечує чіткість мислення, досить реально сприяє позитивному смислому наповненню думок, зумовлює позитивний тип поведінки людини (і навпаки).

Усе сказане вище і засвідчує можливість керування людиною через мову: її фонетику, лексику, синтаксис. Це достатньо обґрунтовано підтверджує панівну роль мови у людському суспільстві, яку і визначено ще в Біблії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХст./ за ред. М.Зубрицької. 2-е вид. доповнене. – Львів: Літопис, 2001.
2. Бестер-Зигмунд К. Магические слова. – Санкт-Петербург: Питер, 1996.
3. Гаврилов Д., Наговицын А. Боги славян. Язычество. Традиция. – М.: Реал-бук, 2002.
4. Гайдегер М. Гальдерін і сутність поезії// Антологія світової літературно-критичної думки ХХст./ за ред. М.Зубрицької. 2-е вид. доповнене. – Львів: Літопис, 2006.
5. Жаронкин В. Язык думает нами// ПИК. – 2004. – №8.

6. Журавлев А.П. Звук и смысл. – М.: Просвещение, 1991.
7. Канигін Ю. Шлях аріїв. – К.: Україна, 2002.
8. Потебня О. Думка і мова// Антологія світової літературно-критичної думки ХХст./ за ред. М.Зубрицької. 2-е вид. доповнене. – Львів: Літопис, 2006.
9. Універсальний словник-енциклопедія/ Гол. ред. ради чл.-кор. НАМУ М.Попович. – Київ: Ірина, 1999.
10. Шанский Н.М., Иванов В.В., Шанская Т.В. Краткий этимологический словарь русского языка / Под. ред. С.Г.Бархударова. – М.: Просвещение, 1971.

The article is devoted to the role and place of the word in people's life. Word, as a phenomenon of being, is not only its organic part but also an instrument of influence and formation of main principles of personality and society existence. Just the foreshortenings of displaying such word possibility are characterized in the research.

Key words: God, Bible, word, thought, existence, influence, human being.

М. І. Навальна

ФУНКЦІОНАЛЬНА ДИФУЗІВІСТЬ МОЛОДІЖНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ ЖАРГОНІЗМІВ

У статті проаналізовано найуживаніші жаргонні одиниці, які використовують у мові сучасної української періодики, простежено процеси розширення застосування вже відомих жаргонізмів, з'ясовано причини активного використання цих лексем у різножанрових текстах друкованих засобів масової інформації початку ХХІ ст.

Ключові слова: мова сучасної української періодики, суспільно-політична тематика, молодіжні жаргонізми, кримінальні жаргонізми, експресія.

Сучасні засоби масової інформації стали одним з основних джерел вивчення стану розвитку мови на певному історичному етапі, оскільки саме ця функціональна ніша дає змогу простежити механізми складного взаємозв'язку мови, суспільства та особистості. Мова сучасних мас-медіа характеризується підвищеною експресивністю. Експресивна функція мови набуває нових виявів у вживанні різних шарів лексики, які мають потужний експресивно-емоційний потенціал. Розвиток літературної мови характеризується активною і постійно поширюваною взаємодією загальнонавчаної лексики та лексики, що перебуває за межами літературного стандарту. Актуальними сьогодні є процеси входження в мову публіцистики жаргонних одиниць як одного „із різновидів соціальних діалектів, що відрізняється від загальнонавчаної мови використанням специфічної експресивно забарвленої лексики, синонімічної до слів загального вжитку, фразеології, іноді й особливостями мови” [14, с.167]. Незважаючи на велику кількість різноаспектних досліджень жаргонної лексики в українському та зарубіжному мовознавстві [10; 11; 12; 8; 2; 4], її функціональна природа ще до кінця не розкрита і потребує подальшого вивчення.

У пропонованій статті ставимо за мету проаналізувати найуживаніші жаргонні одиниці, які використовують у мові сучасної української періодики, простежити процеси розширення сфери застосування вже відомих жаргонізмів, з'ясувати причини активного використання цих лексем у різножанрових текстах друкованих засобів масової інформації початку ХХІ ст.

У сучасній лінгвістичній літературі більшою мірою описують та аналізують особливості функціонування професійних жаргонних одиниць: міліцейських, спортивних, журналістських та ін. [1; 9]. Їх класифікують також за соціальними групами: молодіжний, кримінальний та ін.

В мовознавстві жаргонні одиниці вивчають у різних аспектах [3; 5; 7; 6]. Деякі дослідники, зокрема Н.В. Третяк, виділяє в окрему підгрупу політичний сленг [13, с.9]. До цієї підгрупи, на нашу думку, можна віднести нові утворення на зразок *социки*, *коми*, *есдеки*, *сцики* та ін. Напр.: „*Социки і коми* ще принаймні рік продовжать тихо розкрадати землю...” („Вісті”, 18.10.2006); „*Методами есдеки* не гребували: у хід пішли погрози...” („Україна молода”, 10.10.2007); „*Можна зробити висновок, що великого ужинку з електрального поля „сцики” не матимуть*” („Газета по-українськи”, 18.11.2008). Політичний сленг – тема окремого дослідження, ми ж виділяємо жаргонні одиниці, які вживають у текстах суспільно-політичної тематики, хоч відносять їх здебільшого до соціальних та професійних жаргонізмів.

Використання жаргонних лексем у публікаціях не тільки на молодіжну чи кримінальну тематику, а й у матеріалах суспільно-політичного спрямування засвідчує розширення сфери функціонування таких лексем, пор.: *замовити* (крим., мол.) „організувати чиесь убивство на замовлення; найняти кілера для вбивства когось” [12, с.147] у мові періодики вживають зі значенням „домовлятися про неголосування за законопроект у Верховній Раді, часто за чийсь замовленням”; *кайфувати* (мол.); „отримувати насолоду, радість, задоволення від чогось” [12, с.164] журналісти вживають зі значенням „не працювати”; *мочити* (крим., мол.) „бити; ударяти з великою силою; убивати” [12, с.222] у періодиці вживають зі значенням „критикувати з певною настановою або за чийсь замовленням, іноді безпідставно”. Напр.: „*Після вчорашньої роботи Верховної Ради очевидно: новий закон депутати „замовили”...*” („День”, 18.05.2007); „*Народні депутати вже котрий день у залі парламенту „кайфують”...*” („Газета по-українськи”, 12.10.2008); „*Ехо Москви*” таки прийде в Україну. Але „*мочити*” уряд не буде...” („Газета по-українськи”, 20.04.2007); „*Звичайно, мер Олександр Омельченко дав команду мене „мочити” і будь-якими способами не допустити моєї перемоги, – заявив у інтерв'ю Віктор Пилипшин*” („Народна”, 17.05.2008).

Жаргонні одиниці різних тематичних груп у газетних матеріалах суспільно-політичної тематики поділяємо за такими ознаками: участю конкретних політиків, державних та громадських діячів у суспільному житті; аналізом виборчого і загальних суспільно-державних процесів.

Найвиразнішу групу жаргонних одиниць за емоційно-експресивною насиченістю у текстах суспільно-політичної тематики становлять лексеми, які позначають предмети, дії, стани, що характеризують конкретних політиків, державних та громадських діячів. Здебільшого вони виражені іменниками та дієсловами, що за тлумаченням у словниках відносять до